

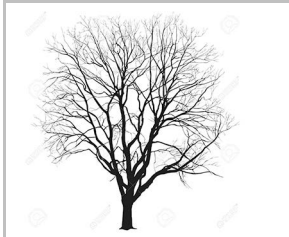
Tekst 1

- 1p 1 Regel 3-4 **nam** t/m **propositam**
Beschrijf in eigen woorden het impliciete compliment aan Tacitus dat Plinius met deze woorden geeft.
- Regel 4-7 **Quamvis enim** t/m **addet**
In dit tekstgedeelte noemt Plinius drie manieren waarop zijn oom als het ware onsterfelijk zal worden.
- 2p 2 Beschrijf in eigen woorden deze drie manieren.
- Regel 10-11 **Quo** t/m **iniungis**
Plinius maakt in dit tekstgedeelte zijn enthousiasme onder meer duidelijk door het woord **libentius** te gebruiken.
- 1p 3 Beschrijf in eigen woorden de andere manier waarop Plinius in dit tekstgedeelte (regel 10-11 **Quo** t/m **iniungis**) zijn enthousiasme duidelijk maakt.
- Regel 12 **regebat** en regel 15 **poscit**
- 2p 4 Noteer van deze vormen de werkwoordstijd en verklaar voor elk van beide vormen het gebruik van de werkwoordstijd.
- Regel 14-16 **Usus** t/m **poterat**
- 1p 5 Noteer de naam van het stilistisch middel waarmee in dit tekstgedeelte de snelheid van handelen wordt benadrukt.

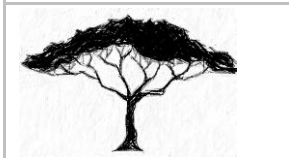
Regel 16-21 **Nubes** t/m **vanescebat**

1p 6 Welke boom geeft volgens Plinius de vorm van de wolk het best weer?

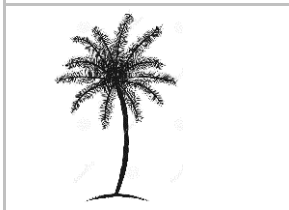
A

B

C

D

Regel 19-23 **Nam** t/m **sustulerat**

- 2p 7
- a Citeer uit dit tekstgedeelte het Latijnse woord dat een tegenstelling vormt met **recenti** (regel 20).
 - b Citeer uit dit tekstgedeelte het Latijnse tekstelement waarmee Plinius hetzelfde aspect van de wolk beschrijft als met de woorden **in latitudinem vanescebat** (regel 21).

Regel 29-30 **aliud est** t/m **scribere**

1p 8 Zijn de woorden **epistulam**, **historiam**, **amico** en **omnibus** onderling gerangschikt als een chiasme of als een parallellisme? Licht je antwoord toe.

Plinius Minor karakteriseert zijn oom in deze brief als intellectueel.

- 2p 9
- a Citeer uit de regels 12-18 (**Erat** t/m **expresserit**) het Latijnse woord waarmee Plinius Minor zijn oom als intellectueel karakteriseert.
 - b Citeer uit de regels 19-25 (**Nam** t/m **dederat**) het Latijnse woord waarmee Plinius Minor zijn oom als intellectueel karakteriseert.

Tekst 2 en Tekst 1

Regel 4 **afgebroken**

- 1p 10 Wat was de reden die Plinius gegeven had voor deze afbreking? Baseer je antwoord op de regels 26-30 van tekst 1 (**Interim** t/m **Vale**).

Regel 7 **het vertrek van mijn oom**

Plinius' oom had twee redenen om in de richting van de vulkaanuitbarsting te willen reizen.

- 2p 11 **a** Noteer in eigen woorden de reden die opgemaakt kan worden uit het tekstgedeelte **Nonum** t/m **dederat** van tekst 1 (regel 12-25).
b Noteer de reden die genoemd wordt in het gedeelte van de brief dat in dit examen is weggelaten tussen de regels 25 en 26 van tekst 1.

Regel 7-8 **Na** t/m **thuisgebleven**

Uit dit tekstgedeelte kan afgeleid worden dat Plinius Minor theoretische studie belangrijker vond dan praktische studie.

- 1p 12 Leg uit dat dit ook afgeleid kan worden uit de regels 19-25 van tekst 1 (**Nam** t/m **dederat**). Betrek in je antwoord zowel de theoretische als de praktische studie die aan de orde is in de regels 19-25 van tekst 1 (**Nam** t/m **dederat**).

Tekst 3

Regel 3 **dicitur 'Hic est'**

- 1p 13 Beschrijf in eigen woorden een concrete situatie waarin dit voor kon komen. Betrek in je antwoord de betekenis van **Hic est**.

Regel 4 **hoc**

- 1p 14 Noteer in één Nederlands woord wat concreet bedoeld wordt met **hoc**.

Regel 5-8 **At** t/m **greges**

- 2p 15 **a** Citeer uit dit tekstgedeelte het Latijnse woord dat opgevat kan worden als tegenhanger van **eques** (regel 2).

De regels 5-8 (**At** t/m **greges**) vormen als geheel een tegenstelling met een gegeven uit het voorafgaande (vanaf regel 1 **Sum**).

- b** Noteer in eigen woorden dit gegeven.

Regel 5-8 **At** t/m **greges**

Martialis maakt in dit tekstgedeelte enkele malen gebruik van het stilistisch middel personificatie.

- 2p 16 a Noteer in eigen woorden een geval van personificatie uit dit tekstgedeelte.

Een ander stilistisch middel dan personificatie is in elke van deze vier regels telkens eenmaal gebruikt.

- b Noteer de naam van dit stilistisch middel.

Martialis heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de 'pointe' in het epigram.

- 1p 17 Noteer in eigen woorden de 'pointe' van tekst 3.

- 1p 18 Vind je de ik-persoon in tekst 3 sympathiek of niet? Beargumenteer je antwoord met een gegeven uit tekst 3.

Tekst 4

Regel 1 **Blanditiae**

- 2p 19 a Citeer uit de regels 8-13 (**Non** t/m **loquaris**) het Latijnse tekstelement dat in deze context inhoudelijk vergelijkbaar is met **Blanditiae**.
b Citeer uit de regels 8-13 (**Non** t/m **loquaris**) het Latijnse tekstelement dat in deze context een tegenstelling vormt met **Blanditiae**.

Regel 3 **dicturus** t/m **sum**

- 2p 20 Citeer uit het vervolg (t/m regel 11 **capillis**) de twee verschillende Latijnse tekstelementen die Martialis wél geschikt vindt om de keizer mee aan te duiden.

Tekst 5

Regel 1-2 Tu t/m elegisti

Dit tekstgedeelte wordt door F. Meijer en D. den Hengst als volgt vertaald:

Door de mond van de keizer hebt u uw wil kenbaar gemaakt en hem een zoon, ons een vader en uzelf een opperpriester geschonken.

- 2p 21 a Citeer het Latijnse tekstelement dat in de vertaling is weergegeven met 'uw wil'.
- b Noteer de naam van een stilistisch middel dat in het Latijn is gebruikt maar dat niet in de vertaling is overgenomen. Laat alliteratie buiten beschouwing.

Regel 9-11 Vos mihi t/m perhibuistis

In dit tekstgedeelte herinnert Plinius de senatoren aan zijn eigen activiteiten in het verleden.

- 2p 22 a Leg uit dat de senatoren door de herinnering aan deze activiteiten kritiek op Plinius zouden kunnen hebben. Baseer je antwoord op een gegeven uit het tekstgedeelte **Vos modo** t/m **numeros** (regel 15-20).
- b Leg uit dat Plinius eventuele kritiek probeert te voorkomen door de manier waarop hij de senatoren aan zijn eigen activiteiten herinnert in de regels 9-11 (**Vos mihi** t/m **perhibuistis**).

Regel 18 compendia

- 2p 23 a Citeer uit het vervolg (t/m regel 20 **numeros**) het Latijnse tekstelement dat een tegenstelling vormt met **compendia**.

Plinius geeft geen concrete voorbeelden van **compendia**.

- b Beschrijf een zelfbedacht concreet voorbeeld van wat Plinius hier bedoelt met **compendia**.

Regel 15-21 Vos modo t/m fui

Aan het begin van de *Panegyricus* schrijft Plinius:

Ik bid dat uit mijn woorden vrijmoedigheid, loyaliteit en oprechtheid spreken en dat de schijn van vleierij evenzeer mag ontbreken als elke dwang ontbroken heeft.

- 2p 24 a Verdedig de stelling dat het laten ontbreken van de schijn van vleierij niet gelukt is. Baseer je antwoord op het tekstgedeelte **Vos modo** t/m **fui** (regel 15-21).
- b Leg uit dat het begrijpelijk is als in tekst 5 de schijn van vleierij aanwezig is. Ga in je antwoord in op de soort tekst waarvan tekst 5 een onderdeel is.

Regel 21-23 **ego** t/m **putem**

In dit tekstgedeelte noemt Plinius drie stadia in zijn carrière. De drie woorden voor deze stadia staan niet in de volgorde waarin deze stadia doorlopen worden.

- 1p 25 Citeer deze drie Latijnse woorden in de volgorde waarin de stadia doorlopen worden. Begin met het vroegste stadium.

Tekst 6

- 38p Bestudeer de inleiding en de aantekeningen bij tekst 6.
Vertaal de regels 1 t/m 13 in het Nederlands.